

Forslag til Special Session på Trafikdage

Anette Enemark, aen@moviatrafik.dk

Mobilitetsselskabet Movia

Udviklet i samarbejde med Fynbus, Sydtrafik, Midttrafik, Nordjyllands Trafikselskab og Danske Regioner

”Del I. Unges mobilitet: Hvordan kollektiv mobilitet understøtter det gode ungeliv”

OBS Sammenhæng mellem denne special session (del I) og special session (del II) med den samlede titel *”Unge mobilitet: Hvordan kollektiv mobilitet understøtter det gode ungeliv, del I og II”*

De to sessioner er udviklet i sammenhæng, med en gennemgående rød tråd i emnet, gennemgående personer samt et gennemgående panel af unge fra Fjerritslev Gymnasium. Del I bidrager med erfaringer fra de produkter og services de danske trafikselskaber har udviklet målrettet de unge med et skarpt øje på den faktiske brug, de unges tilfredshed, og pris. Del II bygger oven på denne viden om produkterne og deres brug. Med udgangspunkt i et panel af unge fra Fjerritslev Gymnasium samt spritnye analyser tager sessionen fat på spørgsmålet om unge-produkterne og de unges behov og ønsker til den kollektive transport er matchet rigtigt. Udkommet af del I og del II er en skarp pejling på, hvilken retning den kollektive transport skal udvikle sig, for at understøtte ungelivet både til uddannelse og i fritiden.

Del I showcases de konkrete løsninger og tiltag trafikselskaberne har i værktøjskassen for at øge mobiliteten til ungdomsuddannelserne og skabe rammerne om det gode ungeliv, uafhængig af far og mor eller egen bil.

God mobilitet har stor betydning for, at unge gennemfører en ungdomsuddannelse. De seneste årtier er ungdomsuddannelserne, gymnasier og erhvervsuddannelser, blevet samlet i større campusser. Det styrker fagligheden, men mange unge i landområderne har fået længere transporttid mellem hjem og uddannelse. En række analyser (Danske Regioner, Børne og undervisningsministeriet, m.f.) peger på, at der er sammenhæng mellem afstanden til ungdomsuddannelse, og hvor mange unge der starter på eller gennemfører en ungdomsuddannelse i et område: Jo længere til en ungdomsuddannelse, desto mere sandsynligt er det, at de unge enten ikke starter på, eller ikke gennemfører, en ungdomsuddannelse.

Tilsvarende er den kollektive transport den livline mange unge har til et aktivt ungeliv. Fleksible rejsemuligheder er også vigtige for unge for at kunne deltage i sociale aktiviteter, for at kunne benytte læsesale eller andre faciliteter på uddannelsesstederne. Et behov som den ordinære kollektive transport, med dens fokus på betjening i myldretiderne, ikke kan give.

En undersøgelse fra Kraks Fond Byforskning fra 2019 viser, at unge i stigende grad vælger gymnasiet til og erhvervsuddannelserne fra. Samme undersøgelse viser, at unge, der tager en erhvervsfaglig ungdomsuddannelse, er mere tilbøjelige til at blive boende i lokalområdet: Unge med erhvervsfaglig uddannelse har 25 procentpoint højere tilbøjelighed til at blive boende i forhold til de unge, der tager en gymnasial ungdomsuddannelse. Unges vej til uddannelse har derfor både betydning for, hvor mange unge der får en ungdomsuddannelse, for deres ungeliv og for den demografiske udvikling uden for de større byer.

Kommunerne og de kollektive trafikselskaber har derfor stor fokus på modeller, løsninger og samarbejder der mindsker transportbarriererne for de unge.

De temaer der vil blive præsenteret på del I er:

Unge og den kollektive transport: Hvad er problemet egentlig

Danske Regioner gennemfører i 2022 yderligere analyser af unge og deres brug af bus, tog og metro. En af disse analyser sætter fokus på rejsetid til ungdomsuddannelsesinstitutionerne i Danmark. Denne analyse bliver bl.a. afsættet for sessionen.

Strategisk samarbejde med uddannelsesinstitutioner og Campus

Gennem et strategisk samarbejde mellem campusområder og uddannelsesinstitutioner, kommuner og trafikselskaber skabes de bedst mulige rammer for at unge kan komme let(tere) til ungdomsuddannelserne med kollektive transport. Det vil kunne øge andelen af unge der begynder på og gennemfører en ungdomsuddannelse, vil kunne øge optaget på ungdomsuddannelserne og sekundært øge antallet af unge der kan begå sig i den kollektive trafik. Samarbejderne har forskellig karakter, men bygger på en win-win situation hvor alle parter får noget ud af det.

Målrettede ungeløsninger i flextrafikken

Kommuner og trafikselskaber har en række tilbud til de unge i flextrafikken. Målet med tilbuddene er at sikre det gode ungeliv for unge der bor længere fra bus og tog, ligesom det er vigtigt for kommunerne at unge har en god adgang til ungdomsuddannelserne. Fx tilbyder trafikselskaberne koncepter hvor studerende, som har langt fra bopæl til uddannelsesinstitution, bliver hentet om morgenen og kørt direkte til uddannelsesstedet – og kørt hjem igen om eftermiddagen. Tilbuddene er målrettet unge der har meget langt til skole. Dette kan være dyre løsninger for kommunerne. Men prioriteres økonomisk som en investering i fremtiden.

Delemobilitetsløsninger målrettet unge

Samkørsel, delecykler eller deleløbehjul er løsninger der, under de rettet forudsætninger, øger unges mobilitet og tilgængelighed til deres mange aktiviteter. Trafikselskaberne har sammen med kommuner og regioner udrullet samkørsel på ungdomsinstitutioner med en særlig samkørselsrabat til unge med ungdomskort. Ligesom trafikselskaberne og kommuner tester first/last mile løsninger med løbehjul og delecykler.

Busser til unge

Unge har særlige ønsker til indretningen af bussen. Midttrafik arbejder på at indarbejde disse ønsker i indretningen af nye busser. En god busoplevelse er vigtig, særligt de unge der hver dag tilbringer timer i bussen.

Sessionen bliver bygget op over korte indlæg om de ovennævnte emner

OBS. Sessionen fremlægges i et samarbejde mellem trafikskaberne.

Emnerne på sessionen:

Moderator: Anette Enemark, Mobilitetschef, Movia

1) Hvorfor god mobilitet til uddannelse er vigtig

Introen tager afsæt i tre nye analyser (sommer 2022) fra Danske Regioner

Oplægsholder: Jakob Schiøtt Stenbæk Madsen, Danske Regioner

2) Strategiske samarbejder med uddannelsesinstitutioner

Eksempler fra konkrete samarbejder med uddannelsesinstitutioner og kommuner: metode og udbytte.

Erfaringer på tværs af regioner og trafikskaber.

Oplægsholder: Anette Enemark, Mobilitetschef i Movia

3) Målrettede ungeløsninger i flextrafikken

Erfaringer, pris og skaleringspotentiale på de konkrete løsninger på tværs af landet

Erfaringer på tværs af trafikskaberne (med bl.a. FlexUng, PlusUng, StudieFlex)

Oplægsholder: Lotte Stensberg, Afdelingschef i Sydtrafik

4) Delmobilitetsløsninger målrette de unge

Erfaringer, brugen og pris på de konkrete løsninger på tværs af landet

Erfaringer med samkørsel, delemobilitet (cykel/løbehjul) m.v.

Oplægsholder: Repræsentant fra Nordjyllands Trafikskab

5) Busser til unge

Erfaringer med hvordan bussen skal indrettes for at svare på unges ønsker når de har langt til skole eller hvis bussen skal konkurrere med bilen. Erfaringer fra Midttrafik med busindretning.

Oplægsholder: Per Elbæk, Mobilitetsrådgiver i Midttrafik